No. 2397 Zaterdag 21 December 1929. 46ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Vrede van Christus

KERSTGEDACHTEN.

Het groote feest van den vrede is weer gekomen, en de Christenheid herdenkt in eerbied en aanbidding de geboorte van haren Heer en Heiland. Bij hoevelen echter ontbreekt in dezen tijd nog de ware gezindheid voor de viering van het hooge feest!

Zoowel bij volken als individuen. Ondanks conferenties en verdragen en pacts is 't nog steeds niet mogen gelukken een solieden grondslag te leggen voor een blijvenden vrede, omdat men nog steeds niet toe is aan de officieele erkenning van Christus' Koningschap, het Koningschap van den eenig waren Vorst des Vredes, in het maatschappelijk en internationaal leven.

En hoe verbijsterend is het aantal van hen, die verre staan van de Kerk van Christus en den Christus-zelven verloochenen als den Zoon Gods! De geestelijke verwording, welke, naast de stoffelijke ellende, het menschdom teistert, wordt daardoor verklaard. Men versmaadt de onuitputtelijke schatten van de christelijke levensleer en zoekt bevrediging en heil in de meest buitensporige dwaalbegrippen. Zoo is ontstaan dat gebrek aan liefde en dat gemis aan waarheid, waarvan men dagelijks de wrange vruchten zich ziet vermenigvuldigen. Zonder liefde en zonder waarheid kan de wereld niet leven, zich niet ontwikkelen tot hoogeren bloei, derft zij de pijlers van haar bestaan, de motoren van ihare veelzijdige werkzaamheid. Christus is niet slechts daardoor onze Verlosser, dat Hij onze zielen heeft vrijgekocht, — schreef eens Mgr. VON KETTELER — Hij heeft ook voor de maatschappelijke, de economische, de staatkundige verhoudingen het heil aan de menschheid gebracht.

De wereld worstelt in schier vertwijfelden strijd om waarheid en liefde. Door de eerste moet zij komen tot de laatste. Hoe zal zij kunnen liefhebben, wanneer zij niet weet, wanneer zij niet kent het geluk, dat is weggelegd voor hen, die zich verblijden in de waarheid? Op hoeveel dwaalsporen is zij geraakt! Er is geen wanbegrip in de wereld, geen onzin, die heden ten dage niet wordt gepredikt, zeide eens de Oostenrijksche schrijver HERMANN BAHR in een feestrede voor de katholieke Universiteits-vereeniging te Salzburg, en opgepoetst en opgewreven worden zij als nieuwe waarheden verkondigd.

„Adveniat regnum tuum", bidden wij, en daarmee erkennen wij," zoo ging hij voort, „dat er een Rijk Gods, een Rijk der waarheid is, een Rijk, dat in en voor zich-zelf bestaat, ook al ware de mensch er niet. Aan dit Godsrijk hebben de oervolken reeds geloofd, vaag en onbestemd. Het meest begaafde volk, dat tot dusver op aarde leefde, het Grieksche volk, heeft deze „Ahnung" zelfs zoo sterk en levendig gevoeld, dat geheel zijn kunst op het besef eener eeuwige waarheid berust. Aan de Grieken lag de christelijke waarheid reeds op de tong, maar zij konden ze niet uitspreken. En zij kwamen niet tot het bezit der waarheid, maar slechts tot de fabel, de verdichting. Toen kwam het ontzaglijk gebeuren voor de wereld. Daar de mensch niet in staat is zich op te werken tot de waarheid, daalt de eeuwige Waarheid neder tot den mensch; het Woord is vleesch geworden; de eeuwige Waarheid wandelt onder de menschen; onze Heer Jezus leeft als een mensch, sterft als een mensch, staat op uit den dood! — nog ondoorgrondbaarder geheim! — Hij stelt het allerheiligst Sacrament in en laat de waarheid achter bij de menschen. Hij Zelf blijft immers tegenwoordig in de christelijke wereld."

Daarmee is iets geweldigs geschied — de waarheid onder de menschen eerst mogelijk geworden, de volle waarheid, de werkelijke waarheid. En daarop, zeide Bahr, berust ons geloof en alles wat de christelijke eeuwen aan groots, edels en machtigs hebben opgeleverd. Wankelt dit geloof, wordt het verzwakt, ondermijnd, prijs gegeven, dan stort alles ineen.

Het Kerstfeest herinnert ons aan de komst van Hem, die aan de verdoolde heidensche wereld de waarheid bracht. Hij was de waarheid zelf, de Waarheid en het Leven. En Hij was tevens de groote Vredevorst, die de wet der liefde, het gebod der liefde stelt voor alle tijden. Maken wij ons op om Zijne komst te vieren, zooals die gevierd moet worden. En trachten wij, ieder in zijn werkkring en omgeving, ons leven zóó in te richten, dat het beantwoordt aan de heerlijke boodschap, welke in den Kerstnacht bij het ruischen van engelenzang aan de tot nieuw leven geroepen menschheid werd verkondigd.

***

Eenmaal moge blijken en moge de wereld erkennen, van hoe geweldigen invloed het Pontificaat van Pius XI, die gisteren, - en de geheele Katholieke wereld met Hem - Zijn Gouden Priesterfeest met jubel en dankbaarheid herdacht, geweest is voor het herstel van

„den Vrede van Christus
in het Rijk van Christus".

Geweldige gebeurtenissen hebben in 't laatste decennium de wereld geschokt. Overal gist het. De wereld wordt hervormd, vervormd, misvormd en velen vragen zich bezorgd af: Waar is het begin en waar is het einde?

Maar vergeten mag niet worden, dat de Goddelijke Almacht waakt over de wereld.

De oorlog, die de wereld gedurende vier jaren teisterde heeft het materialisme, dat voordien hoogtij vierde onmogelijk gemaakt en het geestesleven wederom doen ontwaken. De wereld kwam tot bezinning en vroeg om de leiding en den steun van Een, die verheven is boven alle partijschappen.

Daarom was het noodzakelijk, dat aan het hoofd der kerk een man zou staan, die in staat zou zijn alle stroomingen te voorzien en te leiden.

Deze man is Pius XI, de Opperpriester, Paus-Koning, Christus' plaatsbekleeder in Zijn rijk van vrede en waarheid hier op aarde.

Hij heeft 't zich tot taak gesteld het Koningschap van Christus door geheel de wereld te doen erkennen, overtuigd dat waar Christus als Koning heerscht, de vrede verzekerd is.

Onder de vele groote daden die het pontificaat van Paus Pius XI stempelen tot een der grootste en roemrijkste in de wereldgeschiedenis, alle bezield door één groot idee en één intens verlangen, — door welke alle als een gouden draad loopt zijn streven naar de uitbreiding van Christus' Rijk hier op aarde en het herstel van den vrede van Christus in dit Rijk, staat op de eerste plaats het volledig herstel der pauselijke vrijheid en onafhankelijkheid na zestig jaren van slavernij.

Pater de GREEVE teekende dit feit in zijn groote pausrede te Amsterdam onlangs gehouden aldus:

„Er bestond in de wereld een groot onrecht, dat jarenlang had bestaan en waarvan een ieder instinctief voelde dat het moest verdwijnen.

Hoe dit gebeuren moest, wist niemand, maar dat het gebeuren zou, daarvan was eenieder overtuigd in zijn hart.

Het onrecht, den Paus aangedaan, toen men hem had beroofd van zijn staten, moest worden goedgemaakt. En dit is inderdaad ook geschied.

Op een sneeuwdag in Februari kwam als een lentestorm het verblijdende bericht tot ons:

De Paus is vrij! Sommigen spraken van handige diplomatie, maar wij, wij erkennen hierin de hand van den Almachtigen God. Die het wereldgebeuren regelt en van Wien één gebaar voldoende is geweest om Rome aan Rome te hergeven."

„Een glorieus tijdperk in de wereldgeschiedenis mogen wij thans beleven. Door allerlei afgronden heeft zich het Pausdom een weg gebaand naar den top, waarop het zich thans bevindt en thans staat daar Paus Pius XI ongedeerd, onverzwakt, machtig van gestalte en majestueus van gebaar als de Paus-Koning.

Bijna ieder land heeft thans zijn gezantschap bij den Paus. Nederland ontbreekt echter nog!

Maar het is onze overtuiging, dat wij eenmaal als nationaliteit den weg zullen vinden naar Rome, den weg, dien wij nu wel op twee knieën zouden willen kruipen."

Wanneer alle natien en volkeren zullen gekomen zijn tot de erkenning van den Paus als souvereine macht, dan is de weg gebaand tot de erkenning van Christus' Koningschap,- een Koningschap van waarheid, liefde en vrede.

Moge God onzen Paus nog jaren voor de wereld sparen, en de Kerk in grootheid en heiligheid toenemen."

Laat ons daarvoor bidden in den heiligen Kerstnacht, den nacht van vrede „schooner dan de dagen," opdat geheel de wereld moge deelachtig worden aan den vrede dien het Kerstkind bracht.

Een figuur van eenvoud en kracht.

„De Maasbode" schrijft bij het plotseling heengaan van Mgr. H. van de Wetering, aartsbisschop van Utrecht:

Als een schok zal de verpletterende, zoo uiterst onverwachte tijding door katholiek Nederland gaan: Monseigneur van de Wetering overleden!

Hij, de man van ijzersterke gezondheid, waarop Hij zich in aantrekkelijk naïeve ijdelheid zoo gaarne iets liet voorstaan, is ook bij zijn zoo plotseling verscheiden geworden tot een prediking voor Roomsch Nederland.

Weest bereid!

En zoo iemand dan was Hij bereid.

Meer dan dertig jaren lang is Hij de katholieke Kerk van Nederland voorgegaan in kracht, in wijsheid, in waakzame en vooruitziende zorg.

Hij heeft voortgebouwd op de grondslagen door zijn groote voorgangers, vooral door een Zwijsen, gelegd.

En wat heeft Hij niet doen en zien groeien onder zijn aartsbisschoppelijke schutse en zegen, onder den drang van zijn stuwend voorgaan, onder de hoede zijner vaderlijke zorg.

Kloekheid naast beleid, kracht naast voorzichtigheid, 't waren de kenmerken van zijn langdurig voor katholiek Nederland zoo buitengewoon heilrijk bestier.

Een kloekheid, die als 't ware lag gesymboliseerd in zijn stoere, indrukwekkende echt kerk-vorstelijke verschijning, die katholiek Nederland zoo lang heeft gedomineerd.

Wie hem zag bij de groote dagen der door hem geleide kudde of bij den luister der kerkelijke ceremoniën kreeg een blijvenden indruk mede van deze waarlijk indrukwekkende verschijning. Wie, die het meemaakte, zal b.v. het oogenblik vergeten, waarop Mgr. van de Wetering, getooid met het purper en de Cappa Magna, aan het hoofd van het Nederlandsch episcopaat op den eersten algemeenend Nederlandschen Katholiekendag de zaal van Tivoli binnenschreed? Of bij wie blijft niet de herinnering leven aan het imponeerend moment, toen de aartsbisschop op een anderen Nederlandschen Katholiekendag optrad als de wachter en de kampioen voor de eenheid van Neerlands katholieken. Die eenheid lag hem na aan 't hart.

En wat de kracht in deze stoere persoonlijkheid zoo bijzonder aantrekkelijk maakte, dat was de eenvoud, kenmerk van ware grootheid, waarvan zij was vergezeld. Een eenvoud die zich zoo roerend kon uiten bij zijn talrijke bezoeken aan het Hem zoo dierbaar St. Antonius-Gesticht, of aan de scholen, want zijn hart ging uit naar de kleinen. En wanneer een doofstom kind onder de vacantie weer thuis was bij moeder in Utrecht, dan kon het heel gemakkelijk gebeuren, dat op zeker oogenblik de aartsbisschop op een zijner wandelingen even binnenliep, om den kleine een bezoek te brengen.

En op de schouders van dien man, die daar zoo eenvoudig binnenliep bij de kleinen, bij de zieken, bij de ongelukkigen rustte een bestuurslast om onder te bezwijken. De opperste leiding van ons katholiek volksdeel in een tijd, dat zich dit meer dan ooit opwrong uit een verdrukking van eeuwen, naar die hoogte waarop het recht had. In een tijd van hevige sociale gisting, van sterken uitgroei van het socialisme, terwijl de beginselen van het kwijnend liberalisme nog diep nawerkten. In een tijd waarin de zielzorg, vooral in de vaak zoo sterk zich uitbreidende steden, zulke hooge eischen stelde.

En den het onderwijs!

Op dit terrein ligt wel een der hoogste triomfen van Mgr. van de Wetering's zegenrijk bestuur. Aan zijn stuwkracht is het gegeven geweest eindelijk te doen verrijzen, de zoo lang afgebeden katholieke Universiteit, bekroning van het trotsche gebouw van ons roomsche onderwijs, de bekroning ook en de noodzakelijke kern van heel onze emancipatie. Hiermede werd Monseigneur, naar het woord van Ariëns, „de finale executeur-testamentair" van het bisschoppelijk onderwijsmandement.

De opening dier Universiteit op dien triomfdag onzer „Eigen Cultuur" is voorzeker een der glorierijkste momenten geweest uit het leven van den pas verscheiden aartsbisschop, een oogenblik van hooge, innig doorvoelde voldoening.

En als katholiek Nederland ééne zaak verplicht is aan de nagedachtenis van Hem, die zoo onverwacht van ons heenging, dan is het zeker de voltooiing, zoo spoedig mogelijk van zijn meest grootsche stichting.

Ook de opening van het „Bureau voor Onderwijs en Opvoeding", waar baanbrekend werk werd verricht, was een gloriedag voor Mgr. van de Wetering.

Geen terrein van zielzorg ontglipte aan de aandacht van Monseigneur. Geen wonder dat Hij buitengewoon veel oog had voor het onberekenbaar belang eener krachtige katholieke pers. „Het dagblad, zoo schreef hij eens kort en bondig, is de kracht van de partij . . . ." Moge katholiek Nederland ook dit woord indachtig blijven.

Op heel dit uitgestrekt terrein van zielzorg moest de overleden aartsbisschop zijn, naar het fijne woord van Ariëns, „de leidende, veeltijds stuwende, soms ook remmende, maar altijd bezielende kracht", en Hij werd „een Willibrord in de Geloofsverkondiging, een Ludgerus voor het Onderwijs; een Frederik voor het gansche wijde veld der Christelijke Charitas."

En hoezeer Monseigneur voelde, dat het godsdienstig element bij al de actie op allerlei terrein toch steeds het voornaamste, steeds *de* groote kracht moest blijven, blijkt uit zijn woord tot den velerlei plannen beramenden Ariëns: *„Ja, maar het voornaamste is toch Catechismus te geven".*

Dat is een woord, dat geheel de Nederlandsche geestelijkheid als een les van onberekenbaar diepe waarheid steeds in hooge eer zal houden.

Zeker, vol lessen ligt dit rijke leven, dat Ariëns eenmaal door den aartsbisschop zelf op Paulinische wijze aldus liet schetsen:

„Buiten mijn dagelijksche zorg voor mijn 325 parochies en 700 pastoors en kapelaans, ben ik 6 maal de 6 provincies van mijn Bisdom rondgetrokken. Ik heb met eigen hand ruim 300.000 kinderen gevormd en 1000 priesters gewijd. Ik heb ruim 100 kerken geconsacreerd en 53 nieuwe parochies opgericht. Ik heb drie kinderen opgevoed, die mij ontzettend veel zorgen, nachtwaken en . . . . geld gekost hebben: mijn Klein-Seminarie, Ludgerus en Antonius. (de Ludgerusweekschool en het grootsche St. Antoniusgasthuis.) Ik heb wel niet als Paulus een dag en een nacht in de diepte der zee doorgebracht, maar ben toch 12 maal over de Alpen naar Rome getrokken, ben eenmaal het Kanaal overgestoken en zal als 't God belieft, over twee jaar door de lucht naar Chicago gaan. . . ."

Dat was in 1924.

De daarin genoemde cijfers moeten aanmerkelijk worden vergroot, want in den letterlijken zin van het woord heeft de groote doode, die van ons heenging, gewerkt zoolang het dag was.

Hij is gevallen, schijnbaar nog in volle kracht, op het veld van eer, bij *het* bisschoppelijk werk bij uitstek: de wijding zijner clergé.

Nooit vergeet katholiek Nederland dezen aartsbisschop.

Moge het ook bedenken, dat zware verantwoording dengene wacht, die zulk een ambt, in zulk een tijd, zoovele jaren lang heeft moeten torsen.

Daarom gedenke katholiek Nederland zijn overleden leider vooral in een hartelijk gebed voor zijn zielerust.

Gebed en een angstvallig opvolgen van de heerlijke en wijze lessen, waaraan dit leven zoo rijk is, dat is de beste dank, dien wij Mgr. van de Wetering kunnen brengen, de eenige ook, dien Hij zelf van ons zou vragen.

ARUBAANSCHE BELANGEN.

Rede van den hr. R. J. Beaujon Jr. in den Kolonialen Raad.

Mijnheer de Voorzitter:

In den gang van zaken op ons zustereiland Aruba stellen wij allen bijzonder veel belangstelling, en waar ik enkele dagen geleden in de gelegenheid ben geweest gedurende een kort bezoek op dat eiland, alles van meer nabij te zien en hooren, vind ik het zeker van belang aan den Raad mijne indrukken en bevindingen kenbaar te maken.

Ten eerste was het mij aangenaam deel te hebben genomen aan de besprekingen, waarbij toezegging werd gedaan, om het zoogenaamd probleem van het Commissariaat van de Pan American aldaar, tot een bevredigende oplossing voor den Arubaanschen handel te brengen.

Veel hebben wij reeds gelezen uit krantenartikelen en protesten uit Aruba, betreffende deze aangelegenheid, en het pessimisme, 't welk daar heerschte. In de verbeelding zag men reeds den bestaanden groothandel van Aruba verdwijnen, de scheepvaart op Oranjestad tot een minimum teruggebracht. De voorstelling was: enkele winkelieren om Oranjestad en naaste omgeving van het hoogst noodige te voorzien, en op San Nicolaas een bloeiende handelszaak door de Pan Am. gedreven om de duizenden werkkrachten in haar dienst te voorzien van alles, zoomede om verder hetzij direct of indirect ook aan particulieren te verkoopen.

Het is zeker treurig, wanneer dit het geval zoude zijn.

Dat men alles te donker heeft ingezien, bewijst de buitengewoon vriendelijke en toegevende wijze, waarop de heer HARWOOD, President van het bestuur van die olie-onderneming, de belanghebbenden de zaak uiteenzette. De heer HARWOOD gaf de verzekering, dat het nooit de bedoeling is, de belangen van een goed geordenden handel op Aruba te schaden en vijandschap te kweeken, waar het zijn wensch is, dat alle bewoners van het eiland er goed bij moeten varen, door het vestigen van zijn Maatschappij daar ter plaatse en dat hij gaarne alle medewerking verleent tot opheffing van het eiland.

Als principe neemt hij echter aan, dat de voorziening van levensmiddelen voor zijn werkkrachten, onder controle van de Mij. moet blijven, zoolang hij geen absolute zekerheid kan hebben, dat de Arubaansche handel naar behooren en tegen redelijken prijs ervoor kan zorgen.

Luxe- en fantasie-artikelen wil hij overlaten aan den plaatselijken handel, vertrouwende dat die zorgen zal voor behoorlijke voorraad en redelijke prijzen; en zelfs artikelen vallende onder levensmiddelen wil hij ook als het mogelijk is ter plaatse koopen. Mr. Holland, de Directeur van de Panam. op Aruba, heeft dezelfde goede gezindheid in deze zaak en herhaalde zijn belofte volle medewerking te verleenen in het belang van den plaatselijken handel. Overbodig is het in verdere détails te treden, daar ik overtuigd ben, dat de vrees welke men had, reeds verdwenen is na bedoelde bespreking met de Directie. Wanneer de handelaren op Aruba rekening willen houden met de wenken door de Directie gegeven dan worden beider belangen gediend.

M. d. V. Op het gebied van publieke werken, aanleg kade, wegenbouw, watervoorziening enz, laat het nog steeds veel te wenschen over op dit eiland, ondanks de activiteit van den Gezaghebber.

Het is niet mijne bedoeling om critiek uit te oefenen op de werkwijze van het plaatselijk bestuur; de Gezaghebber is vol enthousiasme in zijn werkring en doet zeker zijn best; maar m. i. moet men het gedachte tempo, waarin al de nog hoogst noodig uit te voeren werken moeten geschieden trachten tot een minimum te reduceeren, wil men met den tijd mee gaan. Met moet aanpakken met meer technische krachten en grootere ploegen arbeiders om gauw af te zijn met de werken, welke geen langer uitstel gedoogen. Nieuwe credieten vereischt voor die verschillende werken, moeten toegestaan worden en ik vertrouw ook dat het bestuur en Kol. Raad in deze actief zullen zijn.

INGEZONDEN,

(Buiten verantwoordelijkheid der redactie.)

Curaçao, 14 December 1929.

Mijnheer de Redacteur,

Vergun mij s. v. p. een kleine plaatsruimte voor het volgende:

Als antwoord op ingezonden stuk in de „Amigoe" van den 14den dezer, waarin J. R. A. voor den schrijver X, of wel zelve van het ingezonden stuk van den 15den Nov., mij van repliek dient, naar aanleiding van een artikel van den 23sten Nov., moet ik eerst de „Goe gemeente" en schrijver A. zelve op de hoogte brengen dat ik niet bij die categorie behoor waarvan schrijver A. in zijn artikel gewag maakt, en waarvan de Handel de dupe is gebleven, doch wel een vette „buidel" heb medegenomen, die anders, zooals A. zelf in zijn artikel schrijft, daar bij zetbazen gebleven was.

Blommetjes buitenzetten heb ik overgelaten aan die niet „Woud-be", maar „Chic" in eigen persoon zijn.

Wat Uw beweren betreft, dat vele handelaren de dupes worden van eenige verloopen sujetten, moet toch wel zeer sporadisch zijn; schrijver dezes heeft menigmaal met eigen oogen aanschouwd hoe die personen van de boot werden afgehaald en gedwongen eerst hun schuld te voldoen, Neen, de „Inlichtingdienst" van welke richting dan ook is goed. . .

A. weet evenals ieder dat door mij niet is opgekomen voor dergelijke sujetten, noch die der twaalf ambachten en dertien ongelukken, ofschoon . . . ik moet zeggen dat er nu nog verscheidene zijn die juist daardoor geld als water verdienen ten koste van eenigen die een ambacht hebben.

Ieder neemt aan dat er honderden mooie huizen gebouwd zijn, en dito krotten bewoonbaar zijn gemaakt; dat kan niet anders; doch wanneer A. op zijn gemak nagaat aan wie de meeste huizen behooren, of wel door wie zij bewoond zijn, dat zal hij tot een andere conclusie komen. . .

Neen A. ge behoeft de „Goe gemeente" geen zand in de oogen te strooien, aldus voor den arbeider op te komen, uw standpunt in genoemd artikel is wel alleen voor den „Handel".

't Moet A. bekend zijn hoe een arbeider zich een huis bouwt, welke opofferingen daarvoor zijn gemaakt, wat daarvoor is ontbeerd, en dan wanneer het eenmaal staat, kan hij afbetalen. . . want dat systeem bestaat in Aruba . . . de handel trekt er toch het meeste profijt van.

Dat Dr. H.- J. R. A onder een genoeglijk kopje Thee in „Conferentie" der Maatschappij zaken en belangen zoude openbaren, neen maar . ., daar heeft A. gelijk aan, dat doet hij zeker niet . . t is te kostelijk om er maar aan te denken. . . .

Door mijn betrekking bij de P. A. P, was *ik* in de gelegenheid gesteld prijzen der gekochte artikelen te controleeren (niet bij order) en ik kan U gerust mededeelen, dat ik gedurende de 16 maanden meer dan genoeg ervan gekregen heb. . . Uw bewering omtren de onjuistheid betreffende „Afzetten" daarvoor kunt ge reclame maken, zij die het aangaat weten *toch* beter.

Omtrent het afzetten nog iets. . . . daar men in Aruba geen vaste prijzen er op na houdt, hoe zoude U zoo iets betitelen?

Iemand vraagt naar den prijs van een hoed, en betaalt . . . hij houdt niet van afdingen, of kan 't niet en is er niet aan gewoon. . . of hij afgezet is of niet, laat ik maar aan een anbeder over te oordeelen.

Zeer zeker kan een leek begrijpen wanneer een artikel uitverkocht is, dat het met den volgenden boot komen kan, doch wanneer de boot *nog* komen moet. . . wat dan?

Dat verder ieder Curaçaoenaar die in Aruba geweest is zoude ondervonden hebben de gelijkheid der prijzen is, wanneer het waar zoude zijn, beslist geen „eer" voor Aruba; want hier zijn de directe levensbehoeften peperduur, getuige klachten van ieder . . . doch het tegendeel is bewezen. . ik ben zelf Curaçaoenaar, en laat nu aan anderen alzoo het tegendeel te bewijzen.

Scheeve voorstellingen zijn wel die door A. zijn gemaakt ter verbloeming der naakte waarheid, en om te trachten de „Handels-miscalculaties goed te praten.

A. geeft verder den raad om mij niet met zaken te bemoeien die mij niet aangaan . . . dus *hem* aangaan . . nog mooier . .

Ik geef A. den raad zijn ondergeschikten het zwijgen op te leggen of zij die door hem beinvloed zijn, doch geen vrije mannen.

Van een verwarrende gedachtengang noem ik A's, artikel, dat kant noch wal raakt; want al mocht hij uiteenzetten over mooie huizen, fijne meubelen, eenige verloopen sujetten, toch is het hem niet mogen gelukken het artikel van den 23 Nov. te wederleggen: „Dat de handel een eigen schuld te boeken heeft."

Het staat als een paal boven water dat zij door haar miscalculaties een slag in het aangezicht hebben gekregen die zij nu op de P. A. P. zoeken te wreken . .

De Handelaren in Oranjestad kunnen toch moeielijk verwachten, de employés en arbeiders der P. A. P. en „kleinhandelaren" van St. Nicolaas onder haar klanten te mogen rekenen.

De tientallen „kleinhandelaren," niet Arubianen. . . die in St. Nicolaas hun zaken hebben, weten heel goed dat dat zij gewaagd hebben om te winnen; velen bezaten niets . . . dus volgen gemakkelijk een anderen „Boom", en klagen niet . . . en de Arubianen in hetzelfde geval. . . wel . . zij hebben als ware gedobbeld en moeten alzoo tegen hun verliezen kunnen.

Ieder zal mij toegeven dat het vóór ieder handelaar in St. Nicolaas een „waagstuk" was, maar direkt een op hoog onkosten loopend bedrijf op te zetten, terwijl het doel der arbeidersbelangen (der Maatschappij) genen bekend was . . . dus mochten zij nu den terugslag van dit alles ondervinden . . laten zij eerlijk zijn, en hun verlies gewillig dragen . . . want aan wie anders de schuld?

Eveneens hier in Curaçao gebeurt het dat de employés of arbeiders der Maatschappij op Newport in de stad komen overwaaien om een genoegelijken avond, of wel om het een of ander in te slaan . . . Zoo ook van St. Nicolaas naar Oranjestad.; dus mochten de handelaren in Oranjestad voor een betere attractie kunnen zorgen . . . dan zal (wanneer de weg van St. Nicolaas daarheen niet zooveel lekke bandan maakt) het hun, betwijfel ik niet, beter gaan.

De handel zorge dus St. Nicolaas tegemoet te komen . . . en omgekeerd is het mis . . .

En tot besluit Dear Mr. J. R. A. is het beter voor U, U toe te leggen op liefde voor uw evennaaste, en wel te beginnen met den arbeider; want U zult toch moeten toegeven dat 't hier in de Kolonie hem aan alles mankeert; de Curacaonaar en de Arubiaan, etc. worden achteruitgezet voor de geimporteerde krachten . . . want er wordt gezegd dat zij „Indolent" zijn, ... en geen vak kennen . . . terwijl er voor hen geen ambachtscholen zijn; ondertusschen stijgt voortdurend de levenstandaard . . . . . en zij kunnen niet meer verdienen daar zij hun „Maximum" hebben bereikt; . . . er is geen ongevallenwet . . . enz. enz. Wanneer U dit alles bereikt hebt, begin dan voor de belangen van den Handel op te komen.

Het loont de moeite, velen in Aruba waarvan U zegt, dat zij tevreden zijn, zullen U dan dankbaar zijn.

Voor deze keer genoeg . . . Mr. A. U mijnheer de Redacteur beleefd dankend voor verleende plaats ruimte

Hoogachtend,

F. J. J. Gz.

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

GROEP NEDERLANDSCHE ANTILLEN.

Feestavond voor leden en genoodigden op Zaterdag den **28sten December a.s.** *in de zaal van de Societeit Asiento, Emmastad.*

Aanvang **8.30 uur** *des avonds.*

PROGRAMMA.

1. *Opening.*
2. *Feestmarsch-orkest.*
3. a. *Nacht Cath. v. Rennes, woorden van W. L. Welter.*
   b. *Oud Liedeken Bart Verhallen, woorden van Helène Lapidoth-Swarth.*
   Solo zang door Mevr. A. v. Romondt-Van den Berge.
4. *Sonatine voor piano. M. Ravel. Piano-solo door Mevr. Van der Waals-Misset.*
5. *In Holland. Suite voor orkest door Ch. Kriens.*
   a. *Avondklanken.*
   b. *De Molen.*
6. *Voordracht door den Heer C. P. Amelunxen.*
7. a. *Verbeidend. Dr. E. D. Pyzel. woorden van J. P. Heye.*
   b. *Een huisje kleen J. Worp, woorden van G. W. Lovendaal,*
   GEMENGD KOOR MET ORKEST.

PAUZE

8. *Een huis met comensaals. Blijspel in een bedrijf, opgevoerd door de Tooneelvereeniging Asiento.*
9. *Jubellied. H. Ravina orkest.*

NA AFLOOP DANSEN.

Booten varen van de Handelskade en de Batipanjabaai af om **8 uur** *precies.*

1—2

VERLOOFD.

Bep Nolte

EN

Leo H. D. Nebbeling.

21—12—'29.

BERICHTEN

✠ Zeereerw. Pater F. Helling.

Maandag l.l. ontving Mgr. VUYLSTEKE uit Holland een telegram, meldende, dat in het klooster der Paters Dominikanen te Huissen overleden was de Zeereerw. Pater FRANCISCUS HELLING.

Geboren te Amsterdam op 7 Juni 1856, werd Pater HELLING priester gewijd op 22 December 1883. Op 12 Maart 1884 kwam hij te Curaçao aan, waar hij achtereenvolgens werkzaam was te Savoneta, Aruba, Sta Maria, Sta Anna, Montagne en de Playa van Bonaire. Om gezondheidsredenen keerde Pastoor HELLING in 1908 naar Nederland terug. Doch aan Curaçao had hij geheel de liefde van zijn priesterlijk hart verpand; en nauwelijks gevoelde hij zijn krachten weer eenigszins hersteld, of hij vroeg naar Curaçao te mogen terugkeeren. In 1914 mocht Curaçao dezen onvermoeiden werker in den wijngaard des Heeren andermaal begroeten. Tot Maart 1919 was hij er werkzaam als pastoor te Westpunt, en als assistent te Pietermaai, St. Anna en San Mateo. Hij leefde onder het volk, met het volk en voor het volk, met kwistige hand de rijkdommen van zijn echt priesterlijk hart rondstrooiend. Zijn hart had geen rust voor hij een afgedwaald schaap wederom in den schaapstal had teruggebracht. Van zielenijver vlamde zijn apostolisch hart; zielenijver verteerde de krachten van zijn zwakke lichaam. In 1919 moest hij andermaal repatrieeren om redenen van gezondheid. Maar ook in Holland kon hij zijn dierbaar Curaçao niet vergeten. Steeds was hij werkzaam voor de Missie; en zoodra zijn krachten het weer toelieten, verzocht hij zijn Overste, hem naar Amsterdam te zenden, om daar zijn laatste krachten te kunnen wijden aan het zieleheil der Curaçaosche schepelingen. Jarenlang was hij daar een vader en vriend voor de Curaçaosche mannen en jongelingen, die er met de schepen van de K.N.S.M. geregeld aankwamen. Hij zocht ze op, en stond ze met raad en daad bij. En ontelbaar velen zullen het aan de onvermoeiden arbeid van Pastoor HELLING te danken hebben, dat ze niet in de gevaren van die havenstad tenonder gingen.

Met dankbaarheid zullen ontelbaar velen hier Pastoor HELLING herdenken, dien zij steeds gekend en hoogelijk gewaardeerd hebben als een voorbeeldig priester met een waar apostelhart; - en bidden, dat God zijn trouwen Dienaar de kroon der onsterfelijkheid moge geven. Hij ruste in vrede!

Welkom!

In plaats van Woensdag, arriveerde het SS. van Rensselaer hier Vrijdagmorgen. Onze eerbiedige welkomstgroeten aan den Hoogeerw. Pater M. VAN DEN ELSEN, Vicaris Provinciaal, en het gezelschap van Paters, Fraters en Zusters.

Kapitein Borren

2 Januari a. s. hopen Kapitein A. A. BORREN en Echtgenoote per S. S. *van Rensselaer* naar Nederland terug te keeren.

Koloniale Raad.

Zittng Dinsdag, 17 Dec.

De Voorzitter heet het lid ESKES na zijn terugkomst, welkom weer in den Raad, waarop deze voor de tot hem gerichte woorden dankt.

Een ontwerp tot wijziging van de Algemeene Politiekeur, het ontwerp „Vuurwapenverordening", en een ontwerp tot wijziging van de verordening op het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren enz. worden naar de afdeelingen verwezen.

Ingekomen is een request van eenige ambtenaren, verzoekende 's Raads medewerking in zake voorschotten wegens woningbouw, waarover zij bij het Bestuur een verzoekschrift ingediend hebben.

Dit request wordt in handen van de commisse van verzoekschriften gesteld.

In de vacature ABRAHAMSZ worden onderscheidelijk 1e en 2e candidaa gesteld de Heeren J. W. J. VAN DER LINDE SCHOTBORGH en L. W. C. VAN EPS.

Het lid HENRIQUEZ brengt namens de comm. van verzo ekschriften verslag uit over het request van den Heer J. M. MAAL C. S. betreffende autoongevallen.

Bij de rondvraag bespreekt het lid BEAUJON zoo juist van Aruba terug het commissariaat van den Pan American en verschillende openbare werken op Aruba. Zie rede van den hr. Beaujon elders in ons Blad.

Luchtverbinding met Suriname

De Fransche Luchtvaart Maatschappij Compagnie Générale Aeropostale exploiteert behalve verbindingen naar Spanje en Noord-Afrika den luchtpostdienst op Zuid-Amerika.

Binnenkort hoopt ze een zijtak van van de lijn: Natal (Zuid-Amerika) — B.-Ayres te leiden naar Fransch, Engelsch en Nederlandsch Guyana, zoodat dus ook een luchtverbinding met Suriname tot stand komt.

Op het traject Dakar (N.-W.-Afrika) — Natal, hetwelk op het oogenblik nog met snelvarende postbooten wordt afgelegd, zullen waarschijnlijk binnenkort watervliegtuigen in dienst worden gesteld.

De looptijd van de mail van Europa naar Zuid-Amerika, die thans reeds tot pl.m. acht dagen is teruggebracht zal daardoor nog met enkele dagen worden bekort. Wanneer deze dienst alsmede de verbinding Natal—Suriname voor het verkeer zal zijn opengesteld, zal mail van Holland uit in pl.m. vier dagen Suriname kunnen bereiken.

Het tarief van den luchtpostdienst der Aeropostale bedraagt *f* 1 per 5 gram voor brieven en *f* 2 per 50 gram voor andere stukken. De verzending uit Nederland moet geschieden per laatsten posttrein naar Parijs.

Volledige inlichtingen zijn verkrijgbaar bij de kantoren der K. L. M. te 's Gravenhage, Amsterdam en Rotterdam, die de vertegenwoordiging voor Nederland op zich heeft genomen van de Aeropostale.

Handelsadresboek voor West-Indië.

De Vereeniging *„Bureau voor handelsinlichtingen"* heeft een goed werk verricht met de samenstelling van een handelsadresboek voor West-Indië. Dit is een eerste uitgave, waarvan de samensteller, de heer W. R. Chambers, Directeur van genoemde vereeniging en secretaris van de West-Indische Kamer, eer heeft. Doel dezer uitgave is, zooals Jhr. G. C. Quarles van Ufford, voorzitter van den Raad van Bijstand, het uitdrukt in zijn voorwoord: „de bevordering van onzen handel en nijverheid met onze West". En in zijn inleiding, die even als het voorwoord, in drie talen geschreven is, zegt de heer C. K. Kesler, archivaris van de West-Indische Kamer, dat het niet aan twijfel onderhevig is, of het pas verschenen Handelsadresboek zal hierin verbetering brengen. Grafisch stelt de hr. Kesler voor hoe sinds 1918 onze scheepvaartbeweging (zonder de petroleum-schepen) zich ontwikkeld heeft; waaruit tevens blijkt dat het aantal Amerikaansche schepen dat der Nederlandsche verre overtreft, terwijl bovendien de eerste sterker in aantal toenemen dan de laatste. Tevens word statistisch in het licht gesteld, hoe de invoer uit Nederland nog verre achterstaat bij die uit het Buitenland. „Zonder twijfel (kunnen) de handelsbetrekkingen van Nederlandsche firma's met de West belangrijk uitgebreid worden", schrijft de heer K. Laten we hopen dat de uitgave van dit adresboek hierin verbetering moge brengen, opdat in onze West het Engelsch gezegde steeds meer bewaarheid worde: „trade follows the flag".

De inhoud geeft de belangrijkheid van dit adresboek aan.

Na de inleiding van den heer Kesler, krijgen we: De Kamer van Koophandel op Curaçao,- de Banken, Consuls, Stoomvaartmaatschappijen, Alphabetische lijst van de In- en Uitvoerfirma's op Curaçao en onderhoorige eilanden, de In en Uitvoerfirma's volgens artikelen.

Vervolgens hetzelfde voor Suriname met nog een lijst van de verschillende plantages in Suriname, met haar

resp. producten. Ten slotte een overzicht van de Post en Telegrafie, een woordenlijstje Engelsch-Nederlandsch en Spaansch-Nederlandsch, en een lijst van Adverteerders.

Wij wenschen het boekje, dat met enkele mooie foto's verlucht is, in veler handen. De vereeniging ziet mededeelingen omtrent aanvullingen of wijziging voor den eerstvolgenden herdruk gaarne te gemoet. Hiervoor komen dan op de eerste plaats in aanmerking de posttarieven, die sinds November ll. gewijzigd zijn, terwijl het wellicht ook aanbeveling kan verdienen om in een volgende uitgave de luchtverbindingen met resp. tarieven, alsmede de tarieven van radio- en kabeltelegrammen naar de versch. landen op te nemen.

Vereenigingsgebouw.

Het Katholiek Vereenigingsgebouw, waaraan al sinds zooveel jaren een dringende behoefte bestond, zal eindelijk komen te verrijzen in de „coral di Obispo", Overzijde. Het plan ervoor is ontworpen door den architect J. H. WERNER JR.. terwijl de uitvoering is toevertrouwd aan den aannemer, den heer GABRIEL HALPHEN.

Wij wenschen beiden veel succes bij het werk.

Feestavond van het Alg. Ned. Verbond.

Reeds lang bestond er bij het Bestuur van de Groep Ned. Antillen van het Alg. Ned. Verbond plan om een feestavond voor zijn leden te organiseeren.

Door de welwillende medewerking veler leden is het gelukt, en heeft men een program kunnen samenstellen, dat klinkt als een klok. Onze lezers leden van het Verbond mogen oordeelen naar hetgeen wij elders in ons blad publiceeren; en na het aandachtig gelezen te hebben, nemen allen zich voor om toch in geen geval dien avond te willen missen.

Het zal een avond zijn van kunstgenot, en van gezellig samenzijn, als leden van de éêne groote Nederlandsche Familie; een avond, die tevens voor velen een prikkel moge zijn om zich dichter bij het Verbond aan te sluiten. Wij twijfelen dan ook niet of op den avond van 28 December zullen de leden en genoodigden in grooten getale stroomen naar de feestzaal.

De gelegenheid heen en weer is door de welwillende medewerking van de Directie der C. P. I. M, zoo gemakkelijk en goed geregeld, dat er voor geen der leden of genoodigden reden behoeft te bestaan om zich te laten afschrikken.

Kalenders.

In dank ontvangen een prachtkalender van *Beck's Bier*, agent de Curaçao Trading Company; van de *Hamburg-Amerika-lijn*, Agenten Edwards Henriquez & Co; van de *Bill-Brouwerij*, Agenten De Jongh-Martijn; van de Firma *S. E. L. Maduro & Sons*, en van de *Curaçao Ice Company*.

Onze beleefden dank!

Bericht.

Volgens ontvangen bericht van den Hollandschen Gezant te Caracas, is ELADIO VOSS, Nederlandsch onderdan, op den 27sten November j.l., in den ouderdom van 65 jaren te Pto Cabello overleden met achterlating van goederen.

Zeilvaart

gedurende de maand November 1929

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar*	
Aruba	47	Aruba	48
Barahona	1	Azua	1
Bonaire	30	Bonaire	26
Guanta	4	Bov. Eil.	2
La Guayra	3	Guanta	3
La Vela	20	Havana	1
Las Piedras	1	Jacmel	1
Pto. Cabello	29	Kingston	1
Saba	1	La Guaira	2
Sto Domingo	2	La Vela	21
S.P. de Macoris	1	Pto Cabello	43
Sint-Thomas	1	Rio Hacha	2
Tucacas	21	Santo Domingo	3
Turacacas	1		
Van Zee	1		
Totaal	163	Totaal	154

Verloofd

Johan Harmonie

MET

Alberta Alias

Curacao den 16den December 1929.

STAAT. van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand November 1929 aandeden, met de vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

1929.	ZEILSCHEPEN. Aantal.	Inhoud in M³. Bruto.	Inhoud in M³. Netto.	STOOMSCHEPEN. Aantal.	Inhoud in M³. Bruto.	Inhoud in M³. Netto.
November	163.	24.868	21.026	414	4.099 050	250.176
Vorige maanden	1.532	242.439	2.08.194	4.433	44.174.376	24.395.609
Totaal	1.695	267.307	229.220	4.847	48.273.426	26.645.785

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

KERSTNACHT!

(met tooneel en zang.)

Te houden door de C. J. Ver. **„Daniel"** op Dinsdagavond 24 Dec. '29 in 't gebouw „Kransje".

TOEGANGSBEWIJS KOSTELOOS, Verkrijgbaar bij de heeren:

L. BRAAF, Brionweg 96
F. BREEVELD, Quintastr. 5,
en voorts bij de leden.

Het Bestuur.

Toeristen-booten.

In 1930 worden hier de volgende Toeristenbooten verwacht:

Duchess of Bedford van de Canadian Pacific Steamship Co., op Januari 23 en Februari 25, Agenten S. E. L. Maduro & Sons;
Calgaric van de White Star Line, op Januari 27, Ag. S. E. L. Maduro & Sons;
Vulcania van de Cosulich Line, op Januari 31 en Februari 22, Ag. S. E. L. Maduro & Sons;
Arandonia Star van de Blue Star Line, op Februari 11, Ag. S. E. L. Maduro & Sons;
Caledonia van de Cunard and Anchor Line, op Januari 27 en Februari 26, Ag. Curaçao Trading Co.;
Statendam van de Holland America Line, op Februari 9 en Maart 8, Ag. Curaçao Trading Co.;
Veéndam van de Holland America Line, op Februari 27, Ag. Curacao Trading Co., en
Reliance van de Hamburg America Line, op Februari 3 en Maart 5, Ag. Edwards Henriquez & Co.

Misschien komt ook nog de *Cuba* van de Fransche Lijn.

Officieele berichten.

Mej. A. Henriquez is met ingang van den 1sten Januari, tijdelijk benoemd tot assistentie bij de administratie van den vreemdelingendienst op Aruba.

Het waarnemend lid van het Hof Justitie van Curacao, Dr. W. M. A. Weitjes, is voor het tijdvak 1 Maart 1930—28 Februari 1931 aangewezen om de betrekking van Rechter in het Kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden waar te nemen.

Aan den seiner bij 's Lands Radiodienst alhier, C. R. Arends, is wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend, met vergunning dezen tijd op Aruba door te brengen.

De timmerman- uitvoerder Gijsbertus van Nes is uit 's Lands dienst ontslagen.

De heer J. W. Th. Schotborgh is benoemd tot rooimeester op het eiland Saba.

Met ingang van den 1sten Januari 1930 is aan den heer Johannes Joseph Potten, Roomsch Katholieken Geestelijke van den tweeden rang op Curaçao, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De commies H. B. C. Schotborgh tijdelijk belast met de betrekking van Gezaghebber van Bonaire, is met ingang van den 1sten Januari 1930, definitief benoemd tot Gezaghebber van gemeld eiland.

De schrijver, Th. V. Hassell, werkzaam op Saba, en de tijd. schrijvers P. Breusers en I. Bouman, werkzaam op Curaçao, zijn tijdelijk bevorderd tot klerk.

Mej. V. de Marchena, tijdelijk vakonderwijzeres in de Spaansche taal bij het openbaar onderwijs in Curaçao, werkzaam gesteld aan den openbare meisjesschool voor meer uitgebreid lager onderwijs „Wilhelminaschool" te Willemstad op Curacao, is met ingang van den 1sten Januari in vasten dienst gesteld.

SPORT.

DE „SCHLOSS BEKER".

De dominómatchen om den „Schloss"-beker, die gedurende verschillende weken gespeeld zijn in het „Salon Concordia" zijn geëindigd. De heer H. Diels is als overwinnaar uit den strijd gekomen.

Zondag a. s. zal de beker overhandigd worden aan den winnaar, voor welke plechtigheid, die door de „Banda-Concordia" zal worden opgevroolijkt, alle deelnemers en begunstigers van „Schloss" beleefd worden uitgenoodigd.

NATIONALE VOETBALMATCH.

Zondag a. s. om 4 uur des namiddags beginnen de nationale voetbalmatchen tusschen een Nederlandsch, Surinaamsch en Curaçaosch Elftal.

Zondag 22 Dec: nationaalmatch tusschen een Surinaamsch en Nederlandsch Elftal.

Donderdag 26 Dec: tusschen een Surinaamsch en Curaçaosch Elftal, en

Zondag 29 Dec: tusschen een Curaçaosch en Nederlandsch Elftal.

De matchen worden gespeeld op het terrein van Mundo Nobo.

Het *Nederlandsch Elftal* is samengesteld als volgt:

Euwe
Romein — Schlag
De Wolf — Outheusen — Dijkhofs
Kuipers — Opschoor — Le Févre van Rest — Stevens

Het *Surinaamsch Elftal*:

Lobrecht
Budel — van Trikt
Treurniet — Bosnié — Man-A-San
Brons — Valies — Nahar — Klink — Van Aalst

Het *Curaçaosch Elftal*:

Lampe
Minguel — Maduro
Leers — Santiago — De Windt
Jourdain De Castro — Meerens — Michiel De Castro

St. Cecilia.

Programma der uitvoering op 26 December a. s. des avonds om 7½ uur op het Brionplein.

1. Marche pontificale — Ch. Gounod.
2. Adagio de la Sonate Pathetique — Beethoven.
3. Ave Maria — Gounod.
4. Angels Serenade — Braga.
5. The Palms — Faure
6. Zang door het Mannenkoor „Orfeon".
7. Arounds the Christmas Tree, Potp. — Tobani.
8. The last Hope, Religious Meditation. — Gottschalk.
9. Zang door het Mannenkoor „Orfeon".
10. „Happy New Year" Marsch opgedragen aan de ondersteunende Leden van het Orkest St. Cecilia, door J. P. Boskaljon.

EENIGSTE WAARSCHUWING.

LANDSWATERVOORZIENINGSDIENST.

Hierbij wordt ter kennis gebracht van de abonné's van de waterleiding die niet op TIJD hun verschuldigde rekeningen komen aanzuiveren, ondanks herhaalde waarschuwingen, dat dit bedrijf al een aanvang heeft gemaakt met het onherroepelijk afsluiten van de dienstleidingen van wanbetalers.

Alle abonné's worden daarom hierbij NOGMAALS gewaarschuwd uitstaande rekeningen ten spoedigst te willen AANZUIVEREN ter vermijding van verdere strenge toepassing van art. 7 der voorwaarden.

De Directeur.

R. J. BEAUJON Jr.

Belangstelling voor West-Indië.

Aan het „Handelsblad" van 31 October ontleenen wij het volgende over een *„leergang West-Indië"*:

Zoolang ons land koloniaal bezit heeft gehad, is de belangstelling voor West-Indië altijd veel geringer geweest dan voor „de Oost". Dat bleek in de vroegere eeuw al, toen de Oost-Indische Compagnie welig bloeide, terwijl de West-Indische Compagnie, behalve in de jaren van de Kaapvaart een kwijnend bestaan leidde vergeleken bij de oudere zuster.

Ook het onderwijs bleef verschil maken tusschen de beide koloniën. Van Oost-Indië leeren de aardrijkskundelessen der jeugd heel wat meer dan van Curaçao en Suriname en met waardeering mag dus elke poging, belangstelling voor onze West te wekken, worden begroet.

De Afd. Amsterdam van het „Alg. Nederl. Verbond" in samenwerking met De Amsterd. Pers, „Hou, en Trouw", L. E. G. O. (onder-afd. der Vrijw. Burgerwacht, Amsterdam), Nederl. Fabrikaat afd. Amsterdam, Ned. Mij. voor Nijverheid en Handel dep. Amsterdam, Ned. Persmuseum, Kon. Ned. Vereen. „Onze Vloot" afd. Amsterdam, „Oost en West" afd. Amsterdam, heeft een economisch-historischen leergang georganiseerd over „West-Indië in verleden en heden." De voordrachten zullen gehouden worden in de groote zaal der Gemeente Universiteit te Amsterdam en des avonds half negen aanvangen.

Het programma luidt:

1. 12 November. Prof. Dr. H. Brugmans, hoogleeraar aan de Gem. Universiteit te Amsterdam. „De ontdekking van Amerika en de economische gevolgen daarvan voor Europa". 2. 26 November. L. C. Vrijman, oud-directeur en bestuurslid diverse veem- en scheepszaken der Nederl. Handel Mij., „De Slavenhandel" met (lichtbeelden). 3. 10 December. C. K. Kesler, oud-West-Indisch ambtenaar, archivaris der West-Indische Kamer, „De Zeerooverij" (met lichtbeelden). 4. 14 Januari. Dr. F. W. Stapel, medewerker aan de Rijks Geschiedkundige Publicatiën, „De Nederlandsche Vestiging in de West". 5. 11 Februari. W. R. Menkman, oud-agent der Kon. Ned. Stoombool Mij., „West-Indië en onze Scheepvaart" (met lichtbeelden) 6. 25 Februari. Mr. Dr. P. H. W. G. van den Helm, oud-gouvernementssecretaris van Suriname, „Suriname tijdens den Slaventijd" 7. 11 Maart Mr. Dr. P. H. W. G. van den Helm, „Suriname na den Slaventijd" (met lichtbeelden). 8. 25 Maart. Mej. L. Slothouwer, oudhoofd der school op St. Martin, „Curaçao en Onderhoorige Eilanden" (met lichtbeelden).

De leerlang is kosteloos toegankelijk voor alle leden der samenwerkende vereenigingen. Kaarten moeten vóór 6 Nov. worden aangevraagd, uitsluitend door middel van een aanvraagformulier.

Gouverneur Fruytier.

Het „Handelsblad" schrijft naar aanleiding van het bericht over het te verleenen eervol ontslag aan gouverneur Fruytier:

„Wij matigen ons over zijn houding vooralsnog geen oordeel aan. Het is ten slotte denkbaar, dat hij in de omstandigheden, waarin hij verkeerde, de eenig mogelijke houding aannam. Men zou veel meer van deze zaak moeten weten, om hem te mogen vonnissen. Eén ding echter kan men ook zonder kennis van nadere bijzonderheden vaststellen: de man, die ten deele door verzuim van de moederlandsche regeering moest ondergaan, wat de gouverneur ondervond, behoorde niet meer op de plaats, waar de heer Fruytier zat, omdat hij het moederlandsche gezag niet meer kon doen gelden op zoodanige wijze en in zoo sterke mate, als die juist in een tropisch land met een zeer gemengde bevolking dient te worden gehandhaafd. Hij kon Nederland in dit stormcentrum niet zoo vertegenwoordigen als het behoort."

Helaas, dat oordeel hebben zich verschillende liberale bladen wèl aangematigd, zonder dat ze op de hoogte der feiten waren.

Wat het „Hbld." thans zegt klinkt heel wat beter.

Het „Handelsblad" schrijft nog:

„De vraag, wie hem zal opvolgen is van zeer groot belang, maar toch nog ondergeschikt aan een andere, n. l. of de moederlancsche regeering aan den opvolger de beschikking zal geven, over de moreele en materieele middelen, die ook de meest tactvolle en krachtige gouverneur zal behoeven, om het geschokte prestige te herstellen.

Daarover zal straks in de Kamer de behandeling van Hoofdstuk XI der begrooting eenig licht kunnen brengen.

Res. bode.

Een kwart eeuw draadlooze Telegrafie.

Zaterdag 9 November 1929 was het een kwart eeuw geleden dat het eerste met draadlooze telegrafie uitgeruste Nederlandsche oorlogschip, Hr. Ms. Panterschip „Hertog Hendrik", onder bevel van den kapitein der Zee A. H. Hoekmeester, naar Nederlandsch Indië vertrok.

Aan boord bevond zich een radio-installatie, geleverd door de Maatschappij „Telefunken"; de luitenant ter zee 2de klasse, van Iterson en de adelborst 1e klasse Holtzappel, waren met de leiding der proefnemingen met dit eerste Marine-scheepstation belast.

Op den avond van den 9den November 1904, van uit het Engelsche Kanaal, waar zwaar stormweer het schip heftig deed te keer gaan en de teere ontvangtoestellen herhaaldelijk onklaar maakte, werd de draadlooze verbinding tusschen een Nederlandsch schip en een Nederlandsch station aan den wal, beide onder beheer van onze Marine, officieel geopend door een aanbiedingstelegram van hulde van den Commandant van Hr. Ms. „Hertog Hendrik" aan H. M. de Koningin, welk telegram via een aan de steiger van Hr. Ms. „Wassenaar" te Amsterdam opgehangen antenne, van uit het Loo werd beantwoord. 1)

In de Amsterdamsche bladen was bekend gemaakt dat aan familieleden der opvarenden van Hr. Ms. „Hertog Hendrik" gelegenheid werd gegeven kosteloos telegrammen aan hun naar Nederlandsch-Indië vertrekkenden nabestaanden te verzenden; den geheelen avond stroomden de telegrammen door de werfpoort aan de Groote Kattenburgerstraat binnen, en weldra worden tallooze groeten en goede wenschen door de aether naar Hr. Ms. „Hertog Hendrik" verzonden. De draadlooze telegrafie had, hoewel slechts in beperkten kring, haar intrede gedaan in het Nederlandsche volksleven.

Nog geen maand later, op St. Nicolaasdag 1904 onderteekende de Minister van Marine, Vice-Admiraal Ellis, een besluit, waarbij de kapiteinluitenant ter zee Hoven benoemd werd tot Chef van den Dienst der Draadlooze Telegrafie bij de Marine. De oudste draadlooze dienst in Nederland werd hiermede in het leven geroepen.

Naar wij vernemen, zal den 9en December a. s. op het Marine-Etablisement te Amsterdam, dit feit worden herdacht.

---

1) De orgineele papierstrook waarop dit eerste officeele telegram werd opgenomen berust in het Historisch Scheepvaart Museum te Amsterdam.

VRIJWILLIGERSKORPS CURACAO.

Algemeene Vergadering op Zaterdag den 21sten December 1929 des avonds om 8 uur.

Vergaderplaats

„Clubgebouw" op het Rif.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1e. Meededeeling omtrent Reglement en Uniform.
2e. Mededeelingen van den Leider
3e. Voorstellen in het belang van het korps.

Willemstad, Curaçao, Dec.: 16/29.

De Leider:
C. N. WINKEL.

Bekendmaking.

Le openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **2 Januari 1928** *tot en met* **30 Juni 1928** *ter „De Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend onder* **No. 6904 R** *tot en met* **No 5433 S** *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **14 November a. s.** *des morgens te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop hunner panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

De verkooping zal in geen geval worden uitgesteld, waar. zal precies op den 5 December a. s. een aanvang nemen.

Willemstad den 16 October 1929
De Voorzitter
P. L. GORSIRA.